

STUDIA Z DZIEJÓW POLSKIEJ HISTORIOGRAFII WOJSKOWEJ
STUDIES ON THE HISTORY OF POLISH MILITARY HISTORIOGRAPHY

**STUDIA Z DZIEJÓW
POLSKIEJ HISTORIOGRAFII WOJSKOWEJ**

**STUDIES ON THE HISTORY
OF POLISH MILITARY HISTORIOGRAPHY**

TOM XIX

Redaktor
ZBIGNIEW PILARCZYK

Sekretarz redakcji
KAROL KOŚCIELNIAK

POZNAŃ 2018

KOMITET NAUKOWY

Valentin Constantinov, Maciej Franz, Karol Kościelniak (sekretarz), Jarosław Piątek,
Zbigniew Pilarczyk (przewodniczący), Ihor Sribnyak, Maciej Szczurowski,
Wanda Krystyna Roman, Wadim Zadunajski

RECENZENCI

Lista recenzentów dostępna na stronie <http://historia.amu.edu.pl/index.php/publikacje/czasopisma-i-serie/608-studia-z-dziejow-polskiej-historiografii-wojskowej>

REDAKCJA I KOREKTA

Zespół

TŁUMACZENIE STRESZCZEŃ NA JĘZYK ANGIELSKI

Autorzy

SKŁAD

Małgorzata Nowacka

© Copyright by Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Instytut Historii UAM, Poznań 2018

ISSN 1234-2041 (seria wydawnicza)

ISSN 0137-5202 (tytuł)

Wersją pierwotną (referencyjną) czasopisma jest wersja papierowa

ADRES REDAKCJI

Studia z Dziejów Polskiej Historiografii Wojskowej

Instytut Historii UAM

Ul. Umultowska 89D

61-614 Poznań

tel. 61 829 15 30

e-mail: kkos@amu.edu.pl

<http://historia.amu.edu.pl/index.php/publikacje/czasopisma-i-serie/608-studia-z-dziejow-polskiej-historiografii-wojskowej>

DRUK

Zakład Graficzny UAM

ul. Wieniawskiego 1

61-712 Poznań

Spis treści

Wstęp (ZBIGNIEW PILARCZYK)	9
--------------------------------------	---

Studia

MARIUSZ SAMP	
Walki Gerona z Mieszkiem I w 963 roku – mit czy rzeczywiste wydarzenie?	13
MARIUSZ SAMP	
Wojna polsko-niemiecka z 1109 roku w polskiej historiografii – część 1: bibliografia selektywna	59
MARIUSZ SAMP	
Bolesław III Krzywousty i jego przygotowania obronne do odparcia najazdu Niemców w 1109 roku. Sprawa ataku na Nakło	75
MARIUSZ SAMP	
Pomoc międzynarodowa dla państwa Bolesława III Krzywoustego w czasie wojny polsko-niemieckiej z 1109 roku. Kilka krytycznych uwag na marginesie stosunków łączących Polskę z Rusią i Węgrami przed 1109 rokiem	113
PIOTR KRZYŻAŃSKI	
Bitwa pod Byczyną – ocena polityczno-militarna na kartach polskiej historiografii wojskowej	139
KAROL KOŚCIELNIAK	
Charakterystyka polskich relacji z przebiegu bitwy pod Kryżborkiem/Jakobstadt z 26 lipca (5 sierpnia) 1704 roku	149
TOMASZ CIESELSKI	
Na przedpolach Kamieńca Podolskiego. Zdławienie konfederacji barskiej na Podolu w świetle raportów Jana de Witte	169
DOMINIK SZCZĘSNY-KOSTANECKI	
„Polakowi przystało: uderzył i przemógł” – recepcja szarży pod Somosierrą w kulturze polskiej i polskim życiu publicznym w latach 1808-1831	187
AGNIESZKA FILAS	
Archeologia współczesności i historia wojskowości w realizacji wspólnego celu – poznania przeszłości	225
MIESZKO M. JANAS	
Twierdza Kraków – problematyka badań archeologicznych	237
RYSZARD KWIECIŃSKI	
Warunki życia frontowego legionisty w świetle wspomnień Jakuba Hoffmana . . .	249
MAKSYM KEMPIŃSKI	
Pozamilitarne funkcje poznańskiej Cytadeli w przestrzeni miejskiej i koncepcje jej zagospodarowania w latach 1918-1939	261
MACIEJ FRANZ	
Historia wojska i wojskowości w komiksie czasów PRL	277
MACIEJ FRANZ	
„Pod wojenną banderą” – krótka historia czasopisma wojenno-morskiego	297

Recenzje

Paweł Nastrożny

- Recenzja: *Społeczny raport na temat stanu Twierdzy Toruń*, pod red. Adama Kowalkowskiego, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział w Toruniu, Toruń 2016, ss. 246 309

Sprawozdania

MARIUSZ SAMP

- Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Kapitulacje w dziejach wojen. Z dziejów wojskowości polskiej i powszechnej” – Lublin (16-17 marzec 2017) 317

MARIUSZ SAMP

- Sprawozdanie z I Spotkania Naukowego Studentów-Historyków „W obronie i w natarciu. Konflikty zbrojne na ziemiach polskich na przestrzeni wieków” – Słupsk (30 IX 2017) 319

Wykaz skrótów. 321

Informacje o Autorach 323

Contents

Introduction (ZBIGNIEW PILARCZYK)	9
---	---

Studies

MARIUSZ SAMP Gerona's battles with Mieszko I in 963 – a myth or a real event?	13
MARIUSZ SAMP The Polish-German war of 1109 in Polish historiography – part 1: selective bibliography	59
MARIUSZ SAMP Bolesław III the Wrymouth and his defensive preparations to repel the Germans in 1109. The case of attack on Nakło	75
MARIUSZ SAMP International assistance for the state of Bolesław III the Wrymouth during the Polish-German war of 1109. A few critical remarks on the margins of relations between Poland and Rus and Hungary before 1109	113
PIOTR KRZYŻAŃSKI Battle of Byczyna – political and military assessment in Polish military historiography	139
KAROL KOŚCIELNIAK Characteristics of Polish relations from the course of the battle of Kryżbork/Jakobstadt of July 26 (August 5), 1704 year	149
TOMASZ CIESIELSKI In the foregrounds of Kamieniec Podolski. The suppression of the Bar Confederation in Podolia in the light of Jan de Witte's reports	169
DOMINIK SZCZĘSNY-KOSTANECKI “The Pole agreed: he hit and overpowered” - reception of the charge at Somosierra in Polish culture and Polish public life in the years 1808-1831	187
AGNIESZKA FILAS Contemporary archaeology and military history in achieving mutual target – discovering past	225
MIESZKO M. JANAS Archaeological research of the Krakow Fortress	237
RYSZARD KWIECIŃSKI Living conditions of the front legionnaire in the light of Jakub Hoffman's memories	249
MAKSYM KEMPIŃSKI Non-military functions of the Poznan Citadel in the urban space and concepts of its development in the years 1918-1939	261
MACIEJ FRANZ The military history and history of army in a comic of the times of the People's Republic of Poland	277
MACIEJ FRANZ “Under War Flag” – a brief history of a war-marine magazine	297

Reviews

Paweł Nastrożny	
Review: <i>Spoleczny raport na temat stanu Twierdzy Toruń</i> , pod red. Adama Kowalkowskiego, Towarzystwo Opieki nad Zabytkami Oddział w Toruniu, Toruń 2016, ss. 246	309

Reports

MARIUSZ SAMP	
Report from the National Scientific Conference “Kapitulacje w dziejach wojen. Z dziejów wojskowości polskiej i powszechnej” – Lublin (16-17 marzec 2017) . .	317
MARIUSZ SAMP	
Report from the 1st Scientific Meeting of Students-Historians “W obronie i w natarciu. Konflikty zbrojne na ziemiach polskich na przestrzeni wieków” – Słupsk (30 IX 2017)	319
Shortcut list	227
Authors.	229